

Svar på Interpellation av Lisa Palm (Fi) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om psykisk ohälsa hos barn och unga under pandemin

Dnr KS 2020/1274

Lisa Palm (Fi) har ställt en interpellation till mig om psykisk ohälsa hos barn och unga under pandemin.

Jag vill tacka interpellanten för en interpellation i ett angeläget ämne och beklagar att interpellationens behandling i fullmäktige har blivit försenad.

När frågorna ställdes var läget annorlunda än idag, och sedan dess har både myndigheten för vård- och omsorgsanalys och Socialstyrelsen kommit med analyser om effekter och konsekvenser av pandemin. Underlaget ger en bild av att arbetet inom den sociala barn- och ungdomsvården har kunnat bedrivas utan större påverkan. Risken för att allvarlig påverkan på socialtjänstens förmåga att möta akuta behov bedöms som liten på kort sikt. Vård – och omsorgsanalys bedömer att det kan ta tid innan pandemins sociala konsekvenser tar sig uttryck som ett ökat behov av stöd och insatser från individ- och familjeomsorgen

Jag övergår nu till att besvara interpellantens frågor i tur och ordning:

1. Hur säkrar staden att barn och unga som lider av psykisk ohälsa fångas upp?

Min och Liberalernas övergripande vision är att socialtjänsten ska komma närmre de som behöver dess stöd. Vi jobbar för att se mer av socialtjänst direkt ute på skolor och i uppsökande verksamhet. Som en följd av Liberalernas krav i JA-avtalet kommer vi inom kort att kunna meddela förstärkningar av det uppsökande arbetet genom statsbidrag.

Under pandemin så är det inom ramen för socialtjänstens område centralt att ha fortsatt fysisk närvaro samtidigt som vi utvecklar och tar tillvara på alla möjligheter att kommunicera smittsäkert. Socialsekreterare i mottagningsfunktionerna runt om i staden har därför som regel arbetat på plats även om delar av personalen i övriga verksamheten har arbetat på distans. Sammantaget har utredningar av barns behov av skydd eller stöd samt insatser för barn och unga kunnat fortgå trots pandemin, även om

insatserna periodvis varit mindre tillgängliga än vanligt och att restriktionerna i samhället har försvårat för barn att hålla kontakt med stöd- och vårdaktörer på samma sätt som tidigare

Verksamheter som jobbar med råd och stöd inom ramen för socialtjänstlagen har på olika sätt ställt om för att ändå i möjligaste mån vara tillgängliga för unga i behov av stöd. Digitala möten och samtal utomhus ("walk and talk") har erbjudits ungdomar som sökt sig till exempelvis ungdomsmottagningarna. Statistik för ungdomsmottagningarna i staden visar att antal samtal hos kurator ligger på ungefär samma siffror för år 2019 som 2020, en del av dessa har skett digitalt. Det finns alltid kurator närvarande på plats på mottagningen, som kan ha fysiska möten och ta emot unga som kommer oanmälda

2. Hur ser stadens samarbete med regionen ut kring att kunna erbjuda hjälp till barn och unga?

Staden prioriterar samverkan kring barn och unga i all ordinarie verksamhet. Samverkan med Regionen sker både centralt och lokalt, inom det förebyggande arbetet och kring barn och unga som behöver specialiserade insatser. Nedan några exempel:

Projektet STIS, stärkt tidigt stöd i samverkan med Region Stockholm, som riktar sig till familjer med små barn 0 – 6 år övergår under året till permanent verksamhet i de sju ytterstadsdelsförvaltningarna och kan betraktas som ett viktigt förebyggande arbete mot psykisk ohälsa. Likaså utvecklingsarbetet med familjecentraler i innerstaden i samverkan med Regionen. Föräldrar med förutsättningar att kunna hantera oro och konflikter ger barnen större möjligheter att utvecklas gynnsamt.

Vi fortsätter prioritera arbetet med att erbjuda barn, unga och familjer i behov av stöd från både staden och Regionen en samordnad individuell plan (SIP) och uppdraget som socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna gemensamt har att föra en dialog med Region Stockholm i syfte att nå en likvärdig och välfungerande samverkan kring barn i behov av särskilt stöd. På grund av Coronapandemin har emellertid Regionen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen haft begränsade resurser för samverkan på strukturell nivå. Stadsdelsförvaltningarna har vittnat om att samarbetet med andra aktörer har påverkats och försvårats, bland annat på grund av olika digitala system som inte är kompatibla.

tvärprofessionellt samarbete med Regionen och det finns en tät dialog över huvudmannagränserna för att lösa mottagandet av ungdomar på bästa sätt även under pandemin.

3. Finns det några planer på att öka screening för upplevt våld i hemmet när det kommer till barn och unga?

Socialförvaltningen har en pågående dialog med juridiska avdelningen för att reda ut de juridiska förutsättningarna för att ställa rutinmässiga frågor kring våld till barn inom ramen för SoL, både inom myndighetsutövningen och även vissa öppna verksamheter som exempelvis ungdomsmottagningarna. Det finns olika framtagna förslag på åldersanpassade frågor som skulle kunna ställas både till barn, unga och unga vuxna.

4. Hur ser planen ut för att säkra att kompetens och resurser finns hos elevhälsan och ungdomsmottagningar för att möta en eventuell ökning av psykisk ohälsa hos barn och unga i pandemin?

Elevhälsan ligger inte inom mitt föredragningsansvar men är en viktig del av det vi kallar samhandling mellan skola och socialtjänst för att alla barn ska få det stöd de behöver utan att falla mellan stolarna. Jag vet att skolborgarrådet Isabel Smedberg Palmqvist har elevhälsa som en av sina högst prioriterade frågor. I utbildningsnämndens budget för 2021 lades bland annat uppdrag om att förbättra tillgängligheten till elevhälsan samt att utveckla samverkan mellan kommunen och regionen för att säkerställa att unga snabbt får rätt hjälp, ett arbete som nu påbörjats. Hos socialnämnden finns medel för vidarebefordran i staden som rekviderats inom ramen för överenskommelsen mellan regeringen och SKR inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021-2022, med syfte att stärka arbetet på området.

Delar av de pengar som regeringen avsätter inom ramen för överenskommelsen riktas specifikt till ungdomsmottagningarnas verksamheter och deras utvecklingsarbete kring psykisk hälsa. Socialförvaltningen har en pågående dialog med mottagningarna för att planera stadsövergripande aktiviteter, t.ex. kompetensutveckling, gemensamma rutiner och arbetssätt för att främja likställigheten i staden. Mottagningarna tilldelas också pengar att förvalta själva, utifrån antal ungdomar mellan 12-22 år i upptagningsområdet för att kunna arbeta mer intensivt utifrån lokala behov, med tillgänglighet, samverkan och fördjupade kunskaper kring psykisk hälsa och suicidprevention. För att möta ökade behov har Odenplans ungdomsmottagning utökat verksamheten och vuxit till stadens största och en av Sveriges största mottagningar. Även Midsommarkransens ungdomsmottagning ska växa

och flytta till Liljeholmen, som är en knutpunkt för många ungdomar. Lokalen ska färdigställas och den större mottagningen ska enligt plan öppna under 2022.

Stockholm den 7 april 2021

Jan Jönsson